

Larhammer Aarseth Advokatfirma AS
Postboks 248
6401 MOLDE
Advokat Jørgen Holm

Vår dato: 22.03.2022
Vår referanse: 21/74381 - 4
Deres dato:
Deres referanse:

Endelig vedtak - tvangsgebyr jordloven § 20 - vesentlig brudd på driveplikt - gnr. 428 bnr. 5 i Molde kommune

Sammendrag: Klagen tas ikke til følge. Statsforvalteren i Møre og Romsdal stadfestes. Landbruksdirektoratet setter ny frist til 1. juli 2022 for innsending av kopi av leieavtale.

Sakens bakgrunn

Landbruksdirektoratet antar at sakens bakgrunn er godt kjent for parten. Vi gjengir derfor bare hovedpunktene i saksgangen.

Alvhild Beinset fikk i vedtak fra Statsforvalteren i Møre og Romsdal datert 12. april 2019 endelig avslag på søknad om fritak fra driveplikten. I samme vedtak ble hun pålagt bortleie av landbruksareal. Pålegget om bortleie ble pålagt til Landbruksdirektoratet, og Landbruksdirektoratet kom i vedtak datert 14. februar 2020 til at klagen ikke førte frem. Statsforvalteren varslet så om tvangsgebyr i brev datert 29. juni 2021.

Statsforvalterens behandling av tvangsgebyrsaken

Statsforvalterens vedtak om tvangsgebyr er datert 28. oktober 2021.

Statsforvalteren viser til jordloven (jl.) § 20 om tvangsgebyr, og at det i den foreliggende saken er gitt pålegg om bortleie etter jl. § 8 tredje ledd.

Statsforvalteren bemerket at Beinset ikke hadde oppfylt pålegget om bortleie, der fristen opprinnelig var satt til 1. juli 2019. Siste utsettelse var til 1. februar 2021.

Statsforvalteren viser til at Beinset ble gjort oppmerksom på at det var mulig å søke fritak fra driveplikten, men under behandling av fritakssøknaden kom det frem at det var interesse for leie av arealet. Beinset ønsket ikke å inngå leieavtale med vedkommende. Det ble deretter på nytt informert om muligheten for å søke fritak, i brev av 3. juni og 29. september 2020, men Beinset ønsket ikke søke fritak på nytt. Statsforvalteren viste da til at fritaksavslaget av 12. april 2019 fortsatt gjelder.

Statsforvalteren viste for øvrig til Landbruksdirektoratets vedtak av 14. februar 2020. Der kom direktoratet til at beitepussing av arealet på gnr. 428 bnr. 5 var et brudd på driveplikten, som følge av at arealet ikke ble høstet. Bruddet ble av Landbruksdirektoratet ansett vesentlig. Statsforvalteren viser også til rundskriv M-2/2021 punkt 7.3.3, der det er presisert at driveplikten ikke er oppfylt hvis arealet bare slås med en beitepusser.

Statsforvalteren kunne ikke se at Beinsets argumenter om pollinering av insekter kunne endre vurderingen av brudd på driveplikten i hennes sak. Statsforvalteren viste til at det i Beinsets sak ikke er snakk om at det skjer en pollinering av andre dyrka arealer på eiendommen, da hele jordbruksarealet blir benyttet til eng som beitepusser. Statsforvalteren viste til at det kunne vært vurdert annerledes dersom enkelte soner av jordbruksareal på en eiendom blir avsatt til vekster for pollinering. Da gjøres dette i kombinasjon med drift på annet areal.

Den manglende viljen hos Beinset til å oppfylle driveplikten gjorde at Statsforvalteren så det nødvendig å fremtvinge oppfyllelse av pålegget, ved å bruke tvangsgebyr. Statsforvalteren bemerket at da Beinset ikke ønsket å søke om fritak på grunn av manglende interesse for leieareal, så kunne ikke et tvangsgebyr fremstå som en urimelig reaksjon.

Statsforvalteren kom til at Beinset skulle pålegges å inngå avtale om bortleie for 10 år, og at de skulle ha kopi av avtalen innen 1. mai 2022. Dersom pålegget ikke oppfylles innen den dato, vil det løpe et tvangsgebyr på kr 500 per dag fra og med 1. mai 2022 inntil pålegget er oppfylt, jf. jl. § 20. Vi viser til Statsforvalterens vedtak i sin helhet.

Klage på Statsforvalterens tvangsgebyrvedtak

I brev av 30. november 2021 påklaget du Statsforvalterens vedtak. Landbruksdirektoratet gjengir i utgangspunktet bare de anførsler som omhandler tvangsgebyrvedtaket.

Du viser til at det er vanskelig å få finne noen å leie ut til, og derfor er det urimelig å pålegge Beinset tvangsgebyr. Du viser til rundskriv M-2/2021 punkt 7.5.2, og at det går frem at et brudd på driveplikten må være vesentlig før sanksjoner kan brukes. Du anser ikke bruddet i denne saken for å være vesentlig. Du mener at jordbruksarealets produksjonsegenskaper blir ivaretatt, og det samme gjelder kulturlandskapet. Du viser til at jordlova § 8 ikke oppstiller noe krav til driftsform.

Du mener Beinsets driftsform tilrettelegger for pollinerende insekter, og den sørger for at arealet ikke gror igjen. Arealet er seminaturlig eng, og et viktig område for pollinerende insekter. Kultivering blir utført etter avblomstringen. Du mener driftsformen er bærekraftig og lite forurensende. Du mener driftsformen er akseptabel etter jordlova § 8. Du har vist til vedtak fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus datert 19. juni 2015, som støtte for ditt syn. I det vedtaket ble en driftsform hvor det tilrettelegges for pollinerende insekter godkjent. Saken fra 2015 har etter din vurdering likhetstrekk med Beinsets sak. Hensynet til likebehandling tilsier at hun i alle fall ikke bør ilegges tvangsgebyr. Du har også vist til et foredrag som Fylkesmannen i Nordland holdt i 2018, som støtte for ditt syn.

Videre mener Beinset at jo større tvil det er i saken om for eksempel hvorvidt driveplikten oppfylles, desto mindre grunn er det til å vurdere et eventuelt brudd som vesentlig og grunnlag for ileggelse av sanksjoner. De vanskelige vurderingene i saken bør føre til at et eventuelt brudd på driveplikten ikke anses som vesentlig.

For øvrig anfører du også at det må ses hen til Beinsets livssituasjon, og at hun har blitt eldre.

Du anfører at det må være unødvendig at Beinset skal søke om fritak fra driveplikten på nytt, og at dette må kunne avgjøres i pågående sak. Ved ny søknad om fritak vil det blant annet komme frem at det ikke er aktuelle interessenter i området.

I klagen har du listet opp en rekke punkter som du ønsker at Statsforvalteren skal avklare, og du viser i punkt 5 av klagen at denne listen også inneholder til «dels noen nye argumenter». Du viser der blant annet til at Beinset har fått pålegg om bortleie, og at hun ilegges tvangsgebyr ved manglende oppfyllelse. Du viser til at hun lurte på hvordan dette skal oppfylle pålegget om det ikke finnes interessenter til å leie arealet. Beinset ønsker blant annet å vite om den aktuelle interessenten visste at hun ikke ønsket å leie ut til han.

Videre viser du til at Beinset har observert at andre gårder bruker beitepusser på relativt store arealer, og du viser til andre eiendommer der det er gitt fritak fra driveplikten. Du mener det foreligger usaklig forskjellsbehandling, og at dette må være en del av de vurderingene som er knyttet til om det kan ilegges tvangsgebyr. Dersom det er en «urimelig forskjellsbehandling, er det bare enda mer urimelig om hun får sanksjoner i saken».

Du stiller spørsmål ved om kommunen og Statsforvalteren har vurdert saken i lys av tiltaksplan for pollinerende innsekter 2021-2028. Du lurte også på om den nye teksten i rundskriv M-2/2021 om at «driveplikten ikke er oppfylt om arealet slås med en beitepusser, og at produksjonsegenskapene forringes over tid» har nylig blitt avklart. Denne teksten gikk ikke frem av forrige rundskriv.

Du mener at det må foretas en vurdering av om det i Beinsets sak er konstatert noen forringelse, og viser til saken fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus fra 2015. Dersom det ikke skjer noen forringelse, stilles det spørsmål om dette har betydning for spørsmålet om illeggelse av sanksjon. Du viser til en presentasjon innhentet fra direktoratet, denne heter «Om driveplikt». Du stiller spørsmål til hva som menes med «over tid», «ikke brukes» og «forfaller raskt». Dette er nye formuleringer og vurderingstema, og Beinset lurte på om dette kan «ha konsekvenser for øvrige og sammenlignbare eiendommer». Vi viser til klagen i sin helhet.

Statsforvalterens behandling av klagen

Statsforvalteren tok ikke klagen til følge og oversendte saken til Landbruksdirektoratet 15. desember 2021.

I oversendelsesbrevet har Statsforvalteren kommentert dine klagegrunner. Statsforvalteren viser til at spørsmålet om fritak fra driveplikt ikke er gjenstand for klagebehandlingen, og at det er mulig å søke om dette på nytt dersom det foreligger nye opplysninger i saken. Statsforvalteren viser til Landbruksdirektoratets vedtak av 14. februar 2020.

Statsforvalteren viser til at det er vedtaket om tvangsgebyr som er gjenstand for klagebehandling. Statsforvalteren mener at fortsatt beitepussing og «humlebeite» på hele jordbruksarealet utgjør et vesentlig brudd på driveplikten.

Beinsets livssituasjon har etter Statsforvalterens vurderingen innvirkning på vurderingen av fritak fra driveplikt, og dette er endelig avgjort inntil det eventuelt er søkt på nytt. Statsforvalteren viser til at det er kommunen som behandler søknad om fritak fra driveplikt. Statsforvalteren viser til at Beinset har blitt pålagt bortleie etter jordlova § 8 tredje ledd, og at dersom hun vil unngå tvangsmulkt må hun sørge for å finne leietaker eller søke om fritak på nytt.

Statsforvalteren viser også til mail fra Per Kåre Ræstad fra 2019, som viser at det var interesse for å leie arealet. Hvordan kommunen henvendte seg til Ræstad anser ikke Statsforvalteren som avgjørende for spørsmålet om det forelå interesse for å leie arealet.

Statsforvalteren vurderer at det kan virke urettferdig at kommunen ikke har fulgt opp alle grunneiere som har brutt driveplikten, men kan ikke se at dette er usaklig forskjellsbehandling. Statsforvalteren mener at de grunneierne som bryter driveplikten, selv har satt seg i en situasjon som gir risiko for sanksjoner. Statsforvalteren mener at den omstendighet at kommunen ikke har ressurser til å følge opp alle vesentlige brudd på driveplikten er uheldig, men at det ikke kan begrunne fritak fra sanksjoner i de sakene kommunen følger opp.

For øvrig har Statsforvalteren besvart flere av Beinsets spørsmål på et generelt grunnlag, disse er etter Landbruksdirektoratets vurdering ikke av betydning for klagesaksbehandlingen av tvangsgebyrvedtaket. Noen av spørsmålene som er reist i klagen har Statsforvalteren bedt oss om å besvare. Vi viser til oversendelsesbrevet i sin helhet.

Merknader til Statsforvalterens oversendelsesbrev

I brev datert 11. mars 2022 har du kommet med ytterligere merknader. I all hovedsak kan du vise til de anførsler som gikk fram av klagen datert 30. september 2021.

I merknadsbrevet har du gitt en kort oppsummering av sakens bakgrunn og om sakens rettslige utgangspunkt. Du mener at Beinset oppfyller driveplikten, da hun slår arealet etter avblomstring og dette hindrer at arealet gror igjen. Du viser til at andre bønder i området som har fått fritak fra driveplikten, har blitt oppfordret til å bruke beitepusser. Dette oppleves til dels som usaklig forskjellsbehandling. I merknadsbrevet er anførsler om usaklig forskjellsbehandling særlig utdypet i punkt 6.3. Det stilles blant annet spørsmål til om hvorfor Statsforvalteren ikke har fulgt opp andre saker om brudd på driveplikt i like stor grad som i Beinsets sak. Beinset har et sterkt inntrykk av at det bare er hennes sak som er fulgt opp.

Du mener det er veldig vanskelig å oppfylle pålegget om bortleie, da Beinset ikke finner noen å leie ut til. Det blir da urimelig å pålegge henne et tvangsgebyr. Livssituasjon og alder er heller ikke hensyntatt. Beinsets alder tilsier også at et eierskifte kan skje raskt. Du hevder at Beinsets alder er et moment ved vurderingen av om et eventuelt brudd på driveplikten er vesentlig, og om det således kan ilegges tvangsgebyr.

Du viser til at Statsforvalteren i Nordland tidligere har opplyst om at driveplikten kan være oppfylt ved bruk av beitepusser og/eller «humlebeite».

Beinset ønsker at direktoratet skal gi en nærmere vurdering av hvilken betydning det har at man ikke ønsker å leie ut til en bestemt interessent. Det er ønskelig at direktoratet tar stilling til om det har relevans for vurderingen hvem som er interessent og hvorvidt

grunneier vil leie ut til vedkommende.

Du viser til at direktoratet må ta stilling til spørsmål 9 i klagen, som omhandler kommunens innhenting av dokumentasjon som viser interesse fra andre til å leie arealet. Den instansen som har saken til behandling må ta stilling til dette spørsmålet.

Du er ukjent med grunnlaget for at Statsforvalteren har for å slå fast at «bruk av hele arealet til pollinerende insekter utgjør brudd på driveplikten». Statsforvalteren har etter din oppfatning her fastsatt det nærmere innholdet i et generelt utarbeidet rundskriv. Du ønsker direktoratets vurdering av dette i lys av sak fra Nannestad.

Beinset ønsker at direktoratet skal vurdere beitepussing opp mot det som er skrevet i rundskriv M-2/2021 punkt 7.3.3. Det vises til at direktoratet i sitt vedtak av 14. februar 2020 skrev at «ved at gresset slås med beitepusser, vil produksjonsegenskapene opprettholdes». For øvrig ønsker Beinset svar på flere andre spørsmål og problemstillinger, blant annet om «dette med forringelse over tid», «hva som vil skje med eiendommer som tidligere har fått fritak og som har blitt oppfordret til å avpusse arealet» og «heller ikke momentene i 7.4.3 av rundskrivet M-2-2021 synes å være vurdert». Videre er det vist til flere spørsmål i klagen av 30. november 2021, som Beinset ønsker at direktoratet tar stilling til.

Saken har etter ditt syn pågått over lang tid. Beinset har opplevd saksbehandlingen hos klageinstansen som lite objektiv. Hun mener at hennes valgte driftsform virker å være lite vurdert og vektlagt.

Det anføres at kommunen aldri kontaktet Beinset med opplysninger om hvem som var interessert i å leie arealet. Beinset ønsker ikke å leie ut til vedkommende, han er et nært familiemedlem, og det kan etter hennes vurdering føre til konflikt. Beinset opplever at hun blir presset til «å ha en uønsket person på sin eiendom». Beinset ønsker avklaringer på hvordan forvaltningen vil bistå i en konflikt mellom grunneier og leietaker.

Beinset ønsker at direktoratet begrunner hvorfor satsen på kr 500 per dag er riktig i lys av annet regelverk og praksis. Arealet i denne saken kan gi svært begrensede leieinntekter. Til slutt gjentar du at det ikke er grunnlag for tvangsgebyr i denne saken.

For øvrig anser Landbruksdirektoratet at merknadsbrevet inneholder mange henvisninger og anførsler som også går frem av tidligere korrespondanse i saken. Vi ser ikke grunn til å gjengi dette. Vi viser til merknadsbrevet i sin helhet.

Landbruksdirektoratet bemerker

Landbruksdirektoratet er klageinstans i saken, jf. fvl. § 28 første ledd. Etter fvl. § 34 skal Landbruksdirektoratet som klageinstans prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til eventuelt nye omstendigheter. Videre skal Landbruksdirektoratet vurdere de synspunkter som klager kommer med, og påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. § 33 femte ledd. Som klageinstans kan Landbruksdirektoratet selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve vedtaket og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling, jf. § 34 siste ledd. Fristen for å klage er tre uker fra vedtaket kom frem til deg, jf. fvl. § 29 første ledd. Fristen er overholdt.

Statsforvalteren i Møre og Romsdal fattet vedtak med pålegg om bortleie den 12. april 2019, og satte da frist for innsending av kopi av leiekontrakt til 1. juli 2019. Fristutsettelse er gitt flere ganger. Forhåndsvarsel om tvangsgebyr ble sendt til Beinset den 29. juni

2021. Statsforvalteren i Møre og Romsdal fattet deretter vedtak 28. oktober 2021 om tvangsgebyr som følge av manglende overholdelse av fristen som ble satt for bortleie av arealet med hjemmel i jordloven (jl.) § 20.

Jl. § 20 lyder:

«For å sikre at reglane i §§ 8, 9, 10, 11 eller 12 eller vedtak etter desse paragrafane vert gjennomført, kan departementet pålegge den ansvarlege tvangsgebyr. Tvangsgebyret kan fastsetjast når brot mot lova sjølv eller vedtak etter lova er oppdaga. Tvangsgebyret kan innkrevjast frå den frist departementet har sett for retting av tilhøvet. Tvangsgebyr kan og fastsetjast på førehand. Det kan fastsetjast at tvangsgebyret aukar så lenge det ulovlege tilhøvet varer ved, eller at det forfell for kvart brot.»

Det følger av forarbeidene, Ot.prp. nr. 72 (1993-1994) side 62, at det skal utvises varsomhet med bruken av tvangsgebyr, og det bør bare brukes dersom et gebyr vil gi et oppfyllingspress og skaden ved lovbruddet har et ikke ubetydelig omfang. Landbruksdirektoratet viser til at som følge av endringer i jl. § 8 i 2017 er tvangsgebyr nå den eneste aktuelle sanksjonsregelen overfor eieren ved brudd på pålegg om bortleie¹. Etter vår vurdering viser dette at et tvangsgebyr vil være en normal reaksjon ved manglende oppfyllelse av pålegg. Landbruksdirektoratet viser videre til at det fremkommer av rundskriv M-2/2021 «Driveplikt, omdisponering og deling» pkt. 7.5.2. Der går det frem at bruddet på driveplikten må være «vesentlig» for at det offentlige sanksjoner skal kunne anvendes. I rundskrivet går det frem at spørsmålet om arealet kan drives lønnsomt, er av betydning for avgjørelsen. Lønnsom drift anses å være der det kan drives med økonomisk utbytte². Det er også presisert i rundskrivet at «brukes beitepusseren på større arealer, kan det imidlertid trekke i retning av at bruddet er vesentlig».

I merknadsbrevet har du anført at du er ukjent med grunnlaget Statsforvalteren har for å slå fast at «bruk av hele arealet til pollinerende insekter utgjør brudd på driveplikten». Landbruksdirektoratet viser til rundskrivets punkt 7.3.3. Det som fremkommer av rundskrivet er Landbruks- og matdepartementets beskrivelse av praksis, og de tilføyelsene som er foretatt ved revisjonen i 2021 ikke er ment å endre rekkevidden av lovbestemmelsene. Vi anser rundskrivet for å være retningsgivende for den konkrete vurderingen i Beinsets sak.

Landbruksdirektoratet vurderer at et tvangsgebyr vil gi et oppfyllingspress for Beinset. Vi viser til vårt endelige vedtak datert 14. februar 2020, der vi konkluderte med at bruddet på driveplikten var vesentlig. For ordens skyld finner vi grunn til å komme med noen korte bemerkninger vedrørende vurderingen av bruddets omfang. Det har ikke vært drift, jf. jl. § 8, av jordbruksarealene på eiendommen over flere år. Bruddet gjelder etter vår vurdering ikke et ubetydelig areal. Det aktuelle jordbruksarealet i denne saken er omtrent 13 dekar fulldyrka jord, og vi vurderer at det er mulig å drive dette arealet med økonomisk utbytte. Arealet er lett tilgjengelig fra hovedveien. Tiden som har gått er i seg selv også et moment som taler for at det er nødvendig med et oppfyllingspress overfor Beinset. Landbruksdirektoratet er ikke enig med Beinset i at drift som legger til rette for pollinerende insekter er tilstrekkelig for å oppfylle kravet til å være «i drift», i hennes tilfelle. Dette begrunner vi med at *hele arealet* blir benyttet til å legge til rette for

¹ Se Prop.92 L (2016-2017) side 129

² Se rundskriv M-2/2021 side 40

pollinerende insekter. Det går frem av rundskriv og praksis at tilretteleggelse for pollinerende insekter kan godtas som drift, men bare der dette gjelder en del av eiendommen og der dette sørger for pollinering av andre dyrka arealer på eiendommen.³

Beitepussingen fører i tillegg til at det er påregnelig at produksjonsegenskapene forringes over tid.⁴

I klagen har Beinset formidlet at hun ikke ønsker å leie ut til den personen som har meldt sin interesse for å leie jorda, da dette vil kunne føre til konflikt. Dette momentet er etter vår vurdering tilstrekkelig vurdert i saken av 14. februar 2020, der det ble pålagt bortleie. For øvrig er Landbruksdirektoratet av den vurdering at det er irrelevant for vurderingen av tvangsgebyr om personen som viste interesse for å leie jorda visste at Beinset ikke ønsket å leie til ham. I klagen har Beinset også anført at hennes alder og livssituasjon må hensyntas. Vi kan ikke se at disse momentene er aktuelle ved vurderingen av om det bør ilegges et tvangsgebyr. Vi minner om at der det foreligger et vesentlig brudd på driveplikten i jl. § 8, kan det ilegges et tvangsgebyr etter jl. § 20. Anførlene vi har vurdert i dette avsnittet knytter seg ikke til den vurderingen.

Det fremkommer ikke av forarbeidene til § 20 hvilken størrelse tvangsgebyret bør ha, og fastsettelsen må da gjøres basert på forvaltningspraksis. Etter en konkret vurdering er vi kommet til at Statsforvalteren i Møre og Romsdals fastsettelse av et gebyr på kr 500,- per dag fra frist for innsending av leieavtale, er en riktig størrelse på tvangsgebyret. Størrelsen på tvangsgebyret er i et område som er normalt etter jordloven § 20.⁵ Fastsettelsen av tvangsgebyrets størrelse beror på en skjønnsmessig vurdering, og vi mener at satsen på kr 500,- per dag er forholdsmessig.

Fristen for innsending av kopi av leieavtale må etter vår vurdering justeres noe, da det har tatt noe tid å behandle denne klagen. Vi setter fristen til 1. juli 2022. Etter denne dato løper det et tvangsgebyr på kr 500,- per dag fram til kommunen har mottatt kopi om avtale om bortleie, jf. jl. § 8 annet ledd. Statsforvalteren skal også ha kopi av avtalen.

Vedrørende spørsmål i klagen som Statsforvalteren ber oss om å besvare

Statsforvalteren ber Landbruksdirektoratet om å besvare spørsmål syv og åtte på side seks i klagen din. Landbruksdirektoratet anser det ikke nødvendig for vurderingen av tvangsgebyrspørsmålet, at vi besvarer disse spørsmålene. Vi viser til det som fremkommer av rundskriv M-2/2021 punkt 7. Spørsmål om blomstereng som driftsform og oppfyllelse av driveplikt må avgjøres konkret i hver enkelt sak. Statsforvalteren ber oss også om å besvare spørsmål 19 og 20 i klagen din. Dette er spørsmål til et foredrag utarbeidet av direktoratet, og omhandler forståelsen av innhold i rundskriv. Landbruksdirektoratet anser ikke disse spørsmålene for å være relevante for vurderingen av tvangsgebyrspørsmålet i denne saken.

---

³ Se rundskriv M-2/2021 side 32

⁴ Se rundskriv M-2/2021 side 32

⁵ Se blant annet vedtak 2009/11897 fra Statsforvalteren i Rogaland datert 7. april 2015, der det ble satt en tvangsmulkt på kr 1000,- per dag frem til ulovlig omdisponert areal ble tilbakeført. Et annet eksempel er vedtak 2019/15221 fra Statsforvalteren i Innlandet datert 22.10.2019, der det ble gitt et tvangsgebyr på kr 500,- per dag frem til jorda var i hevd. Se også vedtak 2018/5988 fra Statsforvalteren i Agder datert 26. november 2018, der det ble gitt tvangsgebyr på kr 1000 per dag frem til leieavtale forelå. (Vedtaket ble senere påklaget og opphevet, men opphevingen gjaldt ikke summen på tvangsgebyret. Opphevingen var begrunnet i feil adresse på opprinnelig vedtak).

Øvrige spørsmål i klagen

Du har vist til tiltaksplan for ville pollinerende insekter 2021-2028, og lurer på om saken er vurdert i lys av denne planen. Landbruksdirektoratet kan ikke se at denne nasjonale planen får noen betydning for vurderingen av om det kan ilegges et tvangsgebyr.

For øvrig har du i klagen bedt om svar på flere andre «scenarioer» og spørsmål, som etter vår vurdering ligger utenfor vurderingen av om det kan ilegges et tvangsgebyr i denne konkrete saken. Landbruksdirektoratet tar derfor ikke stilling til disse.

Vedrørende spørsmål i merknadsbrev av 11. mars 2022

Av merknadsbrevet fremkommer det flere spørsmål og oppfordringer til Landbruksdirektoratet.

Du viser til at flere andre eiendommer har fått fritak fra driveplikten, og at disse er sammenlignbare med Beinsets eiendom. Du anfører at dette innebærer usaklig forskjellsbehandling. I likhet med Statsforvalteren bemerker Landbruksdirektoratet at forvaltningen ikke har ressurser til å følge opp alle brudd på driveplikten, men at det i enkeltsaker der det konstateres brudd vil forvaltningen kunne pålegge bortleie. Du ønsker at vi skal ta stilling til at det i rundskriv M-2/2021 punkt 7.4.3.1 går frem at det ikke skal «treffes avgjørelser som innebærer at en går lenger enn det som er nødvendig for å ivareta hensyn som driveplikten skal ivareta». Landbruksdirektoratet vurderer at dette punktet i rundskrivet omhandler drivepliktssaker der det gis fritak, fritak med vilkår eller avslag. Punktet knytter seg ikke til vurderingen av tvangsgebyr. Vi ser det videre ikke som formålstjenlig å besvare øvrige spørsmål i merknadsbrevet.

Konklusjon: Klagen tas ikke til følge. Landbruksdirektoratet setter frist til 1. juli 2022 for innsending av kopi av leieavtale til Statsforvalteren i Møre og Romsdal.

Dersom pålegget ikke oppfylles innen 1. juli 2022 løper det et tvangsgebyr på kr 500,- per dag fra og med denne dato og inntil pålegget er oppfylt, jf. jordloven § 20.

Gebyret er tvangsgrunnlag for utlegg.

Dette er et endelig vedtak og kan ikke påklages, jf. fvl. § 28 tredje ledd.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Aud-Ingrid Krefting
seksjonssjef

Chris Roksvåg Pedersen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Mottakere:

Larhammer Aarseth
Advokatfirma AS

Postboks 248

6401 MOLDE

Kopi til:

Statsforvaltaren i Møre og
Romsdal

Pb 2520

6404 MOLDE